

PROVISIONAL INSTITUTIONS OF SELF GOVERNMENT

KUVENDI I KOSOVËS
СКУПШТИНА КОСОВА
ASSEMBLY OF KOSOVO

ZAKON br.2003 / 6

ZAKON
O BIBLIOTEKAMA

Skupština Kosova ,

Na osnovu UNMIK-ovog Pravilnika Br. 2001/9, od 15 maja 2001 Ustavnog Okvira za Privremene Samoupravne Institucije na Kosovu , članova 9.1.26(a), 5.1 ,

U cilju promovisanja i razvoja jednog modernog bibliotekarstva koji ce omogućiti slobodan i avancirani pristup u sticanju novih saznanja i informacija ,

usvaja sledeci zakon:

POGLAVLJE I

OPŠTE ODREDBE

Član 1.

1.1.Ovaj zakon utvrđuje osnovne principe i norme za biblioteku delatnost i za organizaciju i uspešnost biblioteka .

1.2.Ovaj zakon se odnosi na sve biblioteke koja pružaju javne bibliotekarske usluge, nezavisno od oblika svojine i njihove institucionalne pripadnosti.

Član 2.

- 2.1. Biblioteka je kulturna, vaspitna i informacijska institucija koja prikuplja, obogaćuje, obradjuje, održava i čuva svoje kolekcije iz raznih oblasti stvaralaštva i intelektualne delatnosti, ljudskog iskstva i misli u cilju da korisnicima predoči i stavi na raspolaganje radi čitanja, istraživanja i studiranja kao i radi ostavljanja u zaostavstvinu narednim generacijama.
- 2.2. Biblioteka služi širenju saznanja, kulture, obrazovanja, nauke i pruža korisnicima mogućnosti za obrazovanje, informisanje i lični kulturni, stručni, stvaralacki, komunikativni i građanski razvoj.
- 2.3. Biblioteka omogućava građanima ostvarivanje prava slobodnog pristupa biblioteci, pravo istraživanja i dobijanja informacija i saznanja iz bibliotekarskih kolekcija i ostalih izvora bilo kojeg oblika, kao i podstiče interesovanje i naviku građana za učenje tokom celog zivota, za neprestano sticanje saznanja i za duhovno blagostanje.
- 2.4. Biblioteka podstiče i podržava afirmaciju demokratskih vrednosti i nasojanja za otvoreno i tolerantno društvo kao i za univerzalnu komunikaciju intelektualnih plodova.
- 2.5. Biblioteka obezbeđuje jednake mogućnosti korisnicima pri pružanju i korišćenju bibliotekskih i informacionih usluga.
- 2.6. U više jezičkoj zajednici, zahtevi etničkih manjina uvažavaju pod jednakim mogućnostima i njihovi kulturni interesi odražavaju se u bibliotekoj građi.

Član 3.

Prema ovom zakonu:

- 3.1. Korisnik je lice koje se stavlja na korišćenje biblioteke i bibliotekarske informacije i usluge informacije koja su mu potrebna, a koja je biblioteka dužna i ima mogućnosti pružiti;
- 3.2. Biblioteke javnog sektora jesu biblioteke stvorene od javnog zakonodavnog ili izvršnog autoriteta, odnosno one koje se finansiraju iz javnog budžeta i drugih javnih fondova, kao i biblioteke institucija ili pri tim institucijama osnovane od javnog zakonodavnog ili izvršnog autoriteta, odnosno koje se finansiraju iz javnog budžeta ili drugih javnih fondova.
- 3.3. Javne biblioteke su Nacionalna Biblioteka Kosova, međjuopštinske biblioteke, opštinske biblioteke (seoskih lokaliteta) koja deluju kao biblioteke zajednice.

- 3.4. Posebna biblioteka je biblioteka u sastavu pri obrazovnih ustanova, naučno istraživačkih ustanova, političkih partija verskih organizacija, nevladinih organizacija, privrednih i drugih organizacija.
- 3.5. Privatna biblioteka je biblioteka u privatnoj svojini osnivana za javno korišćenje.
- 3.6. Pristup podrazumeva pravo i mogućnost korisnika na pristup biblioteci kao i dobijanja bibliotečkih materijala, informacija i usluga.
- 3.7. Autoritet u čijoj je zavisnosti biblioteka, jeste organ ili ustanova centralne ili opštinske vlasti koja, u skladu sa zakonskim odredima, ima u institucionalnoj nadležnosti biblioteku, ili drugo lice koje je osnivalo biblioteku kao samostalni subjekat ili kao jedinicu u svom sastavu.
- 3.8. Odgovarajuće Ministarstvo za biblioteke javnog sektora je Ministarstvo za Kulturu, Omladinu, i Sport (nadalje: Ministarstvo Kulture) dok za one univerzitetske, školske i naučne je Ministarstvo Obrazovanja, Nauke i Tehnologije (nadalje: Ministarstvo Obrazovanja).

Član 4.

- 4.1. Svako fizičko ili pravno lice ima pravo da osniva biblioteku i upravlja njome, u skladu sa zakonom.
- 4.2. Biblioteka se osniva kao posebna ustanova ili kao organizaciona jedinica za bibliotečke usluge u sastavu jednog drugog legalnog javnog ili privatnog subjekta.
- 4.3. Biblioteka može otpočeti delatnošću ako ispunjava minimalne zahteve u pogledu fizičkih prostorija i bibliotečke sredine, početne zbirke, opremanja i bibliotečkog osoblja, kao i ako je upisana u Registar biblioteka Ministarstva Kulture.
- 4.4. Minimalne standarde propisuje Ministarstvo Kulture administrativnom naredbom ili pravilnikom, u zavisnosti od funkcije i vrsta biblioteka kao i ciljevima kulturnog i obrazovnog razvoja i materijalnim mogućnostima.
- 4.5. Registar biblioteka jeste javni registar.
- 4.6. Zahtev za registraciju, zajedno sa jednim primerkom pravilnika biblioteke i izjavu o spremnosti delovanja u skladu sa ovim zakonom, podnosi lice koje predstavlja biblioteku, odnosno njenog osnivača.
- 4.7. U vezi sa zahtevom za registraciju, odlučuje Odsek za promocije-Sektor bibliotekarstva Ministarstva kulture ne kasnije od petnaest dana od dana podnošenja zahteva.

- 4.8. Protiv odluke Odseka za promocije-Sektora bibliotekarstva, podnosilac zahteva za registraciju ima pravo uložiti žalbu Ministarstvu kulture u roku od 15 dana od dana prijema odluke.
- 4.9. Protiv odluke Ministarstva kulture može se pokrenuti upravni spor kod nadležnog suda u roku od 30 dana od dana prijema odluke.
- 4.10. Posebnim pravilnikom, Ministarstvo Kulture bliže propisuje uslove i način registracije biblioteka

Član 5.

U vezi osnivanja, zakonskog statusa, rukovodjenja bibliotekama, administrativnog i finansijskog nadzora, zaposljavanja, položaja, odgovornosti i ponašanja osoblja kao i ostalih pitanja koja nisu obuhvaćena ovim zakonom, vaze zakonske odredbe koja vaze za javnu službu, u koliko ovim zakonu nije drukčije određeno.

POGLAVLJE II

NACIONALNA BIBLIOTEKARSKA MREZA

Član 6.

- 6.1. Svaka biblioteka je sastavni deo nacionalne bibliotekarske mreže radi jedinstvene primene standarda, pripremanja i sirenja baze podataka kao i obogaćivanja i kordiniranja među bibliotekarske saradnje.
- 6.2. Strategijski plan o stvaranju nacionalne bibliotekarske mreže izrađuje Ministarstvo Kulture u saradnji sa Ministarstvom Obrazovanja projektujući u odnose na sve biblioteke i kao značajnog činioca dugoročnih strategija u oblasti kulture, obezbeđivanja informacija, obrazovanja i vaspitanja.
- 6.3. Biblioteke saradjuju u cilju razmene informacija, ideja i iskustava; raspodele izvora, razvijanja zbirki, koordinacije usluga, obrazovanja i obucavanja osoblja, obezbeđivanja pristupa na izvore i bibliotečke informacije, putem stvaranja, održavanja i ucesca u elektronskim mrežama svih nivoa .
- 6.4. Mreža bibliotečkih informacija je kompatibilna i sastavni deo nacionalne informacione mreže.
- 6.5. biblioteke saradjuju sa obrazovnim i naučnim institucijama, muzejima i arhivima kao i drugim institucijama i zajednice u cilju koordinacije izvora i napora za podizanje nivoa usluga za korisnike i zajednicu.

POGLAVLJE III

PRAVA I OBAVEZE KORISNIKA

Član 7.

- 7.1. Korisnik biblioteke ima pravo:
- 7.1.1. slobodnog pristupa u biblioteku;
 - 7.1.2. na dobijanje informacija o kolekcijama biblioteke i kolekcijama drugih biblioteka, putem tradicionalnih i elektronskih sredstava bibliotekarsko-informisanja;
 - 7.1.3. na pružanje pomoći pri traženju i izboru materijala kao i pronalazenju potrebne informacije;
 - 7.1.4. na korišćenje bibliotečke gradje u biblioteku i na pozajmljivanje radi korišćenja van biblioteke, ako ovim zakonom nije drukcije određeno;
 - 7.1.5. na pozajmljivanje bibliotečke gradje drugih biblioteka putem međubibliotekarskog pozajmljivanja, ako zakonom nije drukcije određeno;
- 7.2. Korisnici koji iz bilo kojeg razloga ne mogu da neposredno koriste redovne usluge javne biblioteke (u seoskim zonama, u bolnicama i u zatvorima, nesposobni, oni koji su nepokretni u kući) imaju pravo na ravnopravno korišćenje usluga.

Član 8.

- 8.1. Bibliotekarske usluge i informacije obezbeđuju se pod jednakim uslovima za sve korisnike javne biblioteke.
- 8.2. Usluge međubibliotekarskih pozajmica, kao i za usluge kopiranja i printovanja vrse se uz naknadu shodno tarifi koju donosi Ministarstvo Kulture.

Član 9.

- 9.1. Korisnik je obavezan pridržavati se pravila ponašanja i korišćenja bibliotekarskih usluga.
- 9.2. Korisnik koji krši pravila ponašanja i korišćenja bibliotekarskih usluga podleže prekršajnoj odgovornosti.
- 9.3. Korisnik koji prouzrokuje materijalnu štetu biblioteci, dužan je istu nadoknaditi.

POGLAVLJE IV

ODGOVORNOSTI I OVLAŠĆENJA CENTRALNIH I OPŠTINSKIH ORGANA

Član 10.

- 10.1. Organi opštinske i centralne uprave podržavaju i podsticu bibliotekarske usluge i obezbeđuju potrebne uslove za rad i razvoj biblioteka javnog sektora koje imaju pod odgovornošću, shodno politici razvoja kulture, informisanja, obrazovanja i vaspitanja na opštinskom i nacionalnom nivou i sprovođenja strategije stvaranja i razvoja bibliotekarske mreže.
- 10.2. Gore navedeni organi procenjuju bibliotečku službu radi povećanja pristupa i podrške razvoja usluga.

Član 11.

Ministarstvo Kulture:

- 11.1. Vrsi poslove centralnog upravljanja u odnosu na medjuopštinske biblioteke i Nacionalnu Biblioteku Kosova kao i na biblioteke koje deluju u sastavu ustanova koja su u njenoj nadležnosti;
- 11.2. Podstice i daje podršku aktivnostima javnim bibliotekama za potrebe diaspore;
- 11.3. Podstice i daje podršku opštinama radi osnivanja i razvoja opštinskih biblioteka;
- 11.4. Utvrđuje i nadzire funkcionisanje nacionalne bibliotekarske mreže;
- 11.5. Donosi podzakonske akte za sprovođenje ovog zakona, uz prethodno konsultovanje sa Ministarstvom Obrazovanja;
- 11.6. Podržava medjunarodnu bibliotekarsku saradnju.

Član 12.

Ministarstvo Obrazovanja:

- 12.1. Vrsi poslove centralnog upravljanja u odnosu na Univerzitetsku Biblioteku i biblioteke fakulteta u sastavu organizovanog sistema obrazovanja, kao i biblioteka koje deluju u sastavu ustanova koja su u njenoj odgovornošću;
- 12.2. Podstice i daje podršku opštinama radi osnivanja i razvoja školskih biblioteka u okviru sistema organizovanog obrazovanja.

Član 13.

Odgovarajuće ministarstvo i opštinski organi obezbeđuju budžetska sredstva i druge javne fondove za potrebe onih biblioteka koje imaju pod odgovornošću, kao i vrše nadzor efikasnog i odgovorno korišćenja.

Član 14.

14.1. Pri Ministarstvu kulture osniva se Nacionalni Savet Biblioteka, kao savetodavni organ Ministra.

14.2. U sastav Saveta su :

1. Predstavnik Ministarstva kulture;
2. Predstavnik Ministarstva obrazovanja;
3. Predstavnik Nacionalne biblioteke Kosova;
4. Predstavnik Univerzitetske biblioteke;
5. Predstavnik Akademije nauka i umetnosti;
6. Predstavnik medjuopštinskih opštinskih biblioteka;
7. Predstavnik Udruženja bibliotekara Kosova;
8. Predstavnik Udruženja izdavača Kosova.
9. Predstavnik Univerziteta.

14.3. Nacionalni savet biblioteka daje mišljenja, sugestije i predloge o :

- 14.3.1. izradu razvojnih projekata biblioteka;
- 14.3.2. funkcionisanju bibliotekarske mreže i medjubibliotekarske saradnje;
- 14.3.3. sastavljanju i održavanju zbimog bibliotekarskog kataloga;
- 14.3.4. osnovnim kriterijumima za obogaćivanje kolekcija;
- 14.3.5. finansijskim zahtevima biblioteka;
- 14.3.6. projektima za delatnost biblioteka;
- 14.3.7. programu stručnog osposobljavanja, utvrđivanju stručnih zvanja, uslovima i postupku stručnog ispita;
- 14.3.8. godišnjim izveštajima biblioteka;
- 14.3.9. izboru i razrešenju direktora Nacionalne i Univerzitetske Biblioteke Kosova i direktora medjuopštinskih biblioteka.

14.4. Nacionalni savet biblioteka usvaja poslovnik o svom radu.

POGLAVLJE V

ORGANIZACIJA I UPRAVLJANJE BIBLIOTEKA JAVNOG SEKTORA

Član 15.

Organizacija i upravljanje biblioteka javnog sektora treba da stremi povećanju efikasnosti rada i nivoa usluga koja pružaju kao i podstizanju stručnih standarda i upustava.

Član 16.

Javni autoritet koji je administrativni organ za biblioteku koja je samostalna ili za onaj subjekat u cijem sastavu deluje biblioteka, administrativnom naredbom ili drugim aktom može utvrditi pojedine smernice i zahteve u odnosu na organizaciju i sveru delovanja biblioteke, na planiranje rada i razvoja, na sadržaj i podnošenje izveštaja o rezultatima rada i o koriscenju budzeta biblioteke, na organ i način zaposljavanja, broj i sastav osoblja, nivo i vrstu kvalifikacija i drugih sposobnosti.

Član 17.

Biblioteka koja je samostalna ustanova donosi statut ili koji sadrži odredbe o organizaciju i funkcionisanju biblioteke.

Član 18.

Upravnik biblioteke:

18.1. organizuje, koordinira i nadzire delatnost biblioteke i odgovoran je za efikasnost organizacije i ostvarivanje zadataka i njene funkcije;

18.2. Predlaže politike razvoja i finansijske podrške biblioteke;

18.3. Organizuje, kontrolise i motivise rad osoblja i daje upustva i naredbe o radu;

18.4. Podnosi odgovarajuće izveštaje o rezultatima rada, stanju usluga i koriscenje budzeta;

18.5. Prati problematiku biblioteke i preduzima mere za najoptimalnija rešenja;

18.6. Vrsi ostale dužnosti i ovlašćenja kao i ima ostale odgovornosti, u skladu sa aktom o imenovanju, zakonskim propisima kao i sa ostalim aktima koji se odnose na biblioteke.

Član 19.

- 19.1. Opstinska, medjuopstinska, Nacionalna Biblioteka kao i Univerzitetska Biblioteka formiraju savet biblioteke, kao savetodavno telo biblioteke, koji daje mišljenja o organizaciji, delatnosti, bibliotekarskim uslugama, i o drugim stručnim pitanjima.
- 19.2. Sastav saveta biblioteke određuje upravnik iz redova radnika sa rukovodećim i profesionalnim dužnostima u biblioteci, kao i iz redova delatnika kulture, obrazovanja i nauke van biblioteke;
- 19.3. U savet Univerzitetske biblioteke uključuju se i članovi iz redova studenata.

Član 20.

- 20.1. Nacionalna Biblioteka i Univerzitetska Biblioteka ima nadzorni odbor.
- 20.2. Nadzorni odbor, u sastavu od sedam članova, imenuje Ministarstvo Kulture, odnosno Ministarstvo Obrazovanja iz redova delatnika bibliotekonomije, kulture, obrazovanja, umetnosti i nauke.
- 20.3. Nadzorni odbor razmatra i ocenjuje ostvarivanje zadataka i funkcija biblioteke, efikasnost organizacije i stručnog rada, finansijsko poslovanje.
- 20.4. Članovi nadzornog odbora imenuju se na trogodišnji mandat.
- 20.5. Sednicama nadzornog odbora prisustvuje i direktor biblioteke.
- 20.6. Nadzorni odbor usvaja poslovnik o svom radu.

POGLAVLJE VI

OSNOVNE FUNKCIJE BIBLIOTEKA JAVNOG SEKTORA

Član 21.

- 21.1. U okviru opšte funkcije iz člana 2 ovog zakona, javne biblioteke naročito:
 - 21.1.1. obezbedjuje zbirke iz svih kategorija materijala, u svim mogućim formatima i u dovoljnoj količini, kao i informacije o svim vrstama saznanja koja odražavaju aktualne pravce i razvoj društva kao i svetsku stvaralacku bastinu, uključiv i bastinu zajednice, sa ciljem da korisnici upoznaju kulturnu bastinu, umetnicke vrednosti, naučna dostignuća i savremena kretanja, kao i da zadovoljavaju svoje potrebe u obrazovanju, licnom usavršavanju, uključujući odmor i razonodu;
 - 21.1.2. Jesu centri zajednice za prikupljanje, čuvanje i predstavljanje kulturne bastine zajednice u celoj svojoj sarolikosti;

- 21.1.3. Prikupljaju informacije o zajednici i cine ih upotrebljivim da bi se pomoglo gradjanima u vršenjem njihovih demokratskih prava, da imaju saznanja o osnovnim pitanjima i aktivnostima zajednice i za samostalno odlucivanje;
- 21.1.4. Obezbedjuje materiale i informacije koje podrzavaju organizovano obrazovanje i licno obrazovanje korisnika svih uzrasta kao i one koje dopunjuju usluge skolske biblioteka;
- 21.1.5. Razvijaju kulturno-socijalne i vaspitne aktivnosti radi popularisanja knjige, kao i radi podsticanja ucenja tokom celog zivota.
- 21.2. Pruzaju usluge pod jednakim uslovima i bez ikakvih razlika i to kako u biblioteci tako u zajednici; obezbedjuju informacioni pristup u svim nivoima i obucavaju korisnike svih uzrasta za koriscenje informacija i odgovarajuce tehnologije; stvaraju mogucnosti za hendikepirane osobe kako bi imali nezavisan pristup; obezbedjuju jednak pristup za korisnike koji, iz bilo kojeg razloga ne mogu koristiti redovne usluge biblioteke (putem pokretnih biblioteka radi usluživanja onih koji zive u ruralnim sredinama, kucne usluge za nepokretne, usluge za one koji su u bolnicama i zatvorima, brail materiale za slepe i zvučne zapise za gluve).

Član 22.

Nacionalna Biblioteka Kosova

- 22.1. Nacionalna Biblioteka Kosova je centralna bibliotecka institucija Kosova, takodje i centar bibliotekarskih informacija na nacionalnom nivou.
 - 22.1.a. Nacionalna Biblioteka Kosova osniva se na osnovu odluke Skupstine Kosova.
- 22.2. Nacionalna biblioteka Kosova se organizuje i funkcioniše pod autoritetom Ministarstva kulture;
- 22.3. Nacionalna biblioteka Kosova je:
 - 22.3.1. Centar prijema i cuvanja obaveznog primerka;
 - 22.3.2. Centar stvaranja i održavanja zbirnog nacionalnog kataloga, odnosno zbirne nacionalne baze podataka;
 - 22.3.3. Centar studija u oblasti bibliotekonomije, bibliografije i informacija;
 - 22.3.4. Centar pripremanja i pružanja bibliografskih informacija, nosilac bibliografske kontrole nad drugim bibliotekama i izdavač nacionalne bibliografije;

- 22.3.5. Metodički centar za primenu standarda i preporuka odgovarajućih međunarodnih organizacija i organizama u bibliotekarskoj delatnosti i bibliotekarskih informacija;
 - 22.3.6. Centar za restauraciju i konzervaciju knjige;
 - 22.3.7. Centar za koordinaciju nacionalne bibliotekarske mreže;
 - 22.3.8. Deluje kao centar medjubibliotekarskog pozajmljivanja;
 - 22.3.9. Vršiti katalogiranje publikacije pripremljene za izdavanje (CIP) i snabdevanje publikacija međunarodnim standardnim brojevima (ISBN i ISMN) izdavača na Kosovu;
 - 22.3.10. Razvija programe za obuku i stručno stalno usavršavanje bibliotekarskih radnika;
 - 22.3.11. Dopunjuje usluge medjuopstinskih biblioteka kao i Univerzitetske biblioteke;
 - 22.3.12. Vršiti stručni nadzor nad ostalim svim bibliotekama;
- 22.4. Nacionalna biblioteka Kosova se učlanjuje u međunarodnim organizacijama i učestvuje na međunarodnim bibliotekarskim aktivnostima.
- 22.4.1. Sediste Nacionalne biblioteke je u Pristini.

Član 23.

Opštinske i medjuopstinske biblioteke

- 23.1. Medjuopstinska biblioteka koordinira saradnju dveju ili više opštinskih biblioteka, pomaže i dopunjuje njihovu delatnost kolekcijama, pozajmljivanjem, poklanjanjem bibliotekarskog materijala i posebnim uslugama korisnicima koji nemaju mogućnosti da koriste redovne usluge.
- 23.2. Ministarstvo kulture posebnom odlukom osniva medjuopstinske biblioteke.
- 23.3. Ministarstvo kulture, u dogovoru sa odgovarajućim opštinskim organima, određuje biblioteku koja će obavljati funkciju medjuopstinske biblioteke.

Član 24.

- 24.1. Opštinska biblioteka se osniva u svakoj opštini, kao biblioteka zajednice u celini.
- 24.2. Opštinske biblioteke mogu osnivati svoje ogranke u lokalitetima prema zahtevima i budžetskim mogućnostima.

Član 25.

Univerzitetska Biblioteka

- 25.1. Univerzitetska Biblioteka je centralna biblioteka Univerziteta u Pristini.
- 25.2. Organizovanje i funkcionisanje Univerzitetske Biblioteke je pod autoritetom Ministarstva Obrazovanja u saradnji sa Univerzitetom.
- 25.3. Univerzitetska Biblioteka obezbeđuje bibliotečke materijale, informacije i usluge koje pomazu akademsku i naučnu delatnost, proces naučnog i umetničkog obrazovanja na Univerzitetu, kao i razvijanju ličnih sposobnosti studenata i njihovih nastavnika;
- 25.4. Pomaze vanrednim studentima pozajmljivanjem bibliotečke gradje, kao i obezbeđivši pristup na elektronske izvore informacija.
- 25.5. Dopunjuje usluge biblioteke fakulteta u sastavu Univerziteta.
- 25.6. Sediste Univerzitetske biblioteke je u Pristini.

Član 26.

Biblioteke Institucija visokog školstva jesu ogranci Univerzitetske biblioteke koje obezbeđuju bibliotečke materijale, informacije i usluge koje doprinose procesu naučnog i umetničkog obrazovanja, kao i razvijanju ličnih sposobnosti studenata i njihovih nastavnika; pomaze vanrednim studentima pozajmljivanjem bibliotečke gradje i obezbeđivši pristup na elektronske izvore informacija.

Član 27.

Skolske biblioteke

- 27.1. Skolska biblioteka deluje pri odgovarajućoj obrazovnoj ustanovi.
- 27.2. Skolska biblioteka obezbeđuje bibliotečke materijale i usluge u funkciji obrazovanja koja pruža škola i razvijanja sposobnosti učenika i nastavnika.

Član 28.

Posebne biblioteke

Posebne biblioteke obezbeđuju materiale, usluge i informacije o određenim vrstama saznanja ili o posebnoj tematici i koje zadovoljavaju specifične potrebe korisnika kao i pomazu i podržavaju aktivnosti institucije u cijem sastavu deluju.

POGLAVLJE VII

BIBLIOTECKA DELATNOST

Član 29.

29.1. Bibliotecka delatnost, obuhvata:

29.1.1. Prikupljanje bibliotečke gradje raznih formata, registraciju, obradu i svrstavanje u odgovarajuće kolekcije, cuvanje, obnovu i stavljanje kolekcija na raspolaganje korisnicima ;

29.1.2. Prikupljanja obradu i pružanja informacija koje se odnose na bibliotečku gradju.

29.2. Bibliotečke usluge, cine: davanje knjiga i ostalog nmateriala radi koriscenja u biblioteci, informacione usluge uz koriscenje stampanih i elektronskih medija orientacione i referalne usluge radi pronalazenja informacije, odnosno izvora trazene informacije, kao i usluge koje pomazu korisnike u koriscenju tehnologije informacija i komuniciranja.

29.3. Bibliotecka gradja, obuhvata: izdanja dela i drugog stampanog i grafickog materiala kao sto su knjige i ostali tekstovi, brosure, casopisi, novine, zvanicne publikacije, reprodukcije umetnickih dela likovnih umetnosti, reprodukcije kartografskih dela, reprodukcije urbanistickih planova, muzicka dela reprografisan material, plakati, oglasi, fonodokumenti, fotodokumenti, video i filmski zapisi kao i druga dela koja su umnozena stampanjem ili na drugi nacin, rukopisi (podrazumevajuci i magistrature i doktorate), fotokopije i memorisana gradja.

29.4. Sacinjeni registar izgubljenih knjiga radi njihovog dopunjavanja sa fotokopijama.

Član 30.

30.1. Izvorna bibliotecka gradja (rukopisna, stampana ili u drugom obliku stvorena) koja ima dokumentarnu vrednost za kulturu, umetnost i nauku (retka ili unikatna knjiga, stari material obavezni primerak publikacije i dr.) svrstava se u kolekcijama dokumentarne kulturne baštine i smatra se delom nacionalne kulturne baštine, čuva se i štiti u skladu sa posebnim propisima koji vaze za zastitu kulturne zaustavstine, koristi se samo u prostorijama biblioteke, odnosno nepozajmljuje se.

30.2. Iznosenje van Kosova bibliotekarskog izvornog materijala, dozvoljava se samo na reprodukovanoj formi u funkciji medjunarodne kulturne i naucne saradnje a na osnovu odluke Ministra Kulture i Ministra za Nauku.

Član 31.

31.1. Biblioteke stvaraju i obogaćuju kolekcije, u skladu sa vrstom biblioteke i funkcijama koja imaju, kao i potrebama onih kojima služe;

31.2. Stvaranje i obogaćivanje kolekcija, po obimu i strukturi, odvija se na osnovu profesionalnih kriterijuma o obezbeđivanju i predstavljanju bibliotečke gradje koja sadrži informacije i saznanja iz književnog, umetničkog i naučnog stvaralaštva na domaćem i svetskom nivou, na principu poštovanja građanskih, političkih i kulturnih prava svih građana i na principu prikupljanja i predstavljanja bibliotečke gradje delima kojima se izražavaju, afirmišu i razvijaju kulturni, etnički i jezički identitet i demokratske vredosti.

Član 32.

32.1. Bibliotečka gradja ne sme se osetiti, otudjiti i unistiti, ako ovim zakonom i ili podzakonskim aktima nije drukcije uredjeno.

32.2. Bibliotečka gradja cuva se u prostorijama u kojima je adekvatno zasticena od požara, vlage i drugih fizickih, bioloskih, hemijskih uzrocnika koji bi mogli da je ostete ili uniste.

32.3. Odrzavanje kolekcija sprovodi se prema svim materialima, bez obzira na formate.

32.4. Obrada bibliotečke gradje vrsi se na jedinstven nacin primenjuci utvrdjene medjunarodne nacionalne standarde.

32.5. Svaka biblioteka vodi knjigu inventara, alfabetski katalog kao i druge kataloge o bibliotečkoj gradji.

32.6. Revizija i otpis bibliotečke gradje vrsi se najmanje jedanput u deset godina.

32.7. Ministar Kulture donosi posebne pravilnike o evidenciji, o cuvanju i zastiti , o obradi, o reviziji i o otpisu bibliotečke gradje.

32.8. Sve biblioteke omogucuju ovlascenom radniku Nacionalne Biblioteke Kosova, kontrolisanje strucnog rada i postupaju po datoj naredbi u vezi strucnog nadzora.

Član 33.

Bibliotecka gradja pozajmljena od drugih biblioteka putem medjunarodne pozajmice, daje se na koriscenje samo unutar bibliotekih prostorija.

Član 34.

Kolekcije biblioteke javnog sektora koja prestaje da funkcioniše, obavezno se registruju i dostavljaju na raspolaganje Nacionalnoj Biblioteci Kosova, koja ih svrstava u svoje kolekcije ili raspoređuje ostalim bibliotekama na Kosovu.

Član 35.

Sve biblioteke su dužne da Nacionalnoj Biblioteci Kosova dostave bibliografske informacije i ostale podatke potrebne za vodjenje zbirnog kataloga kao i za obavljanje ostalih funkcija.

Član 36

Biblioteke stupaju u odnose medjunarodne razmene i pozajmljivanja sa slicnim bibliotekama, u skladu sa standardima i pravilima medjunarodne bibliotecke saradnje.

Član 37

- 37.1. Svaka biblioteka donosi svoj pravilnik koji sadrzi pravila o koriscenje biblioteke kao i prava i obaveze korisnika.
- 37.2. Strucne poslove i uslove za njihovo obavljanje, strucna zvanja i program strucnog ispita kao i nacin njegovog polaganja, uredjuje Ministar Kulture posebnim pravilnikom.

POGLAVLJE VIII

FINANSIRANJE

Član 38.

- 38.1. Biblioteke javnog sektora finansiraju se iz budzetskih fondova i ostalih javnih fondova.
- 38.2. Biblioteke javnog sektora mogu sticati prihode i iz drugih izvora, kao što su donacije od fondacija, domaćih i stranih nevladinih organizacija i dr. kao i od usluga koje obavljaju uz naknadu; o ovim prihodima biblioteka izvestava nadlezni javni autoritet i moze ih upotrebiti za obogacivanje kolekcija, kao i za razvoj biblioteke.
- 38.3. Ostale biblioteke finansiraju se od osnivaca i od ostalih izvora u smislu prethodnog stava.

POGLAVLJE IX

OSTALE ODREDBE

Član 39.

39.1. Svako lice odnosno subjekat koji izdaje publikaciju na Kosovu namenjenom javnom koriscenju, obavezan je da pet primeraka svakog izdanja dostavi Nacionalnoj Biblioteci Kosova, u roku od 30 dana od dana stavljanja u promet ;ukoliko izdavač nije idenifikovan ili je lažno identifkovan (nepoznat), odnosno nema boravište ili sedište na Kosovu, ovu obavezu će izvršiti štamparija, odnosno subjekat koji je vršio reprodukciju.

39.2. Kao izdanja smatraju se knjige kao i knjige sa gramafonskom plocom, audio i video kasetom, geografskom kartom i slicnim prilozima (multimedialne izdanja), brochure, separati, casopisi, novine, umetnicke reprodukcije, muzicka dela u partiturama, geografske karte, atlasi, globusi svih vrsta, urbanisticki planovi, plakati, katalogi, programi, razglednice i stampane fotografije, diapozitivi i dr. kao i dodaci uz njih reprodukovani grafickim putem, gramafonske ploce i kompakt diskovi, snimljene audio i video kasete snimljene kompjuterske diskete kao i druga dela koja se reprodukuju stampanjem ili na slican nacin.

Član 40.

40.1. Svako lice na Kosovu koje poseduje bibliotekarski materijal od posebnog znacaja za kulturu, treba da:

40.1.1. obaveštava Nacionalnu Biblioteku Kosova za evidentiranje materijala ;

40.1.2. omogući Nacionalnoj Biblioteci Kosova dalje naučno istraživanje, a kada je to potrebno-i njegovu konzervaciju i restauraciju po sporazumu sa posedovateljem;

40.1.3. prethodno ponudi Nacionalnoj Biblioteci Kosova kupovinu takvog materijala, ukoliko namerava njegovo otudjivanje ;

40.2. Lice koje poseduje takav materijal, ima pravo da traži od Nacionalne Biblioteke Kosova bezplatnu uslugu za njegovu restauraciju ili konzervaciju.

POGLAVLJE X

KAZNENE ODREDBE

Član 41.

- 41.1. Novčanom kaznom od 100-1000 € kažnjava se za prekršaj korisnik koji osteti, ne vraća ili uništava bibliotečku gradju ili na drugi način povredi pravila o koriscenju biblioteke (clan 32.1 i 9.2.) .
- 41.2. Novčanom kaznom od 200-500 € kažnjava se za prekršaj upravnik biblioteke ako ne dostavlja Nacionalnoj Biblioteci Kosova potrebne podatke (član 35.);
- 41.3. Novčanom kaznom od 200-1000 € kažnjava se za prekršaj izdavač, odnosno subjekat koji ne izvrši obavezu dostavljanja obaveznog primerka Nacionalnoj Biblioteci Kosova (član 39.1.);
- 41.4. Novčanom kaznom od 200-1200 € kažnjava se za prekršaj odgovorno lice koje ne dostavlja Nacionalnoj Biblioteci Kosova kolekciju biblioteke javnog sektora koje je prestala funkcionisati (član 34.);
- 41.5. Novčanom kaznom od 200-1200 € kažnjava se upravnik biblioteke, koji ne postupa u smislu funkcionisanja bibliotekarske mreže Kosova (član 6.1);
- 41.6. Novčanom kaznom od 100-200 € kažnjava se za prekršaj odgovorno bibliotekarsko lice koje ne deluje ili odbija restauraciju bibliotekarskog materijala od dokumentarne kulturne vrednosti na poziv imaoaca, koji traži takvu uslugu (član 40.2.)
- 41.7. Novčanom kaznom od 100-300 € kažnjava se za prekršaj korisnik koji narušava red ili pravila ponasanja u biblioteci (clan 9.2).
- 41.8. Novčanom kaznom od 200-900 € kažnjava se radnik biblioteke koji krši pravo korisnika na uslugu (član 7.1.1.), ili pravo slobodnog pristupa, ili pravo na istrazivanje i dobijanja informacije (clan 2.3.);
- 41.9. Novčanom kaznom od 200-2000 € kažnjava se za prekršaj upravnik biblioteke koji ne postupi u smislu clana 32.2 do 32.6.
- 41.10. Novčanom kaznom od 100-600 € kažnjava se za prekršaj upravnik biblioteke koji ne postupi po datoj naredbi od sluzbenog lica u vezi strucne kontrole (clan 32.8.)
- 41.11. Novčanom kaznom od 100-1000 € kažnjava se za prekršaj bibliotekarski radnik koji daje na pozajmicu za koriscenje van biblioteke materijal u smislu clana 33 ili suprotno clanu 30.1.
- 41.12. Novčanom kaznom od 100-900 € kažnjava se za prekršaj upravnik ili sluzbeno lice

biblioteke koji pocinje sa radom bez prethodne registracije ili koja ne dostavlja podatke potrebne za vodjenje registra biblioteka shodno pravilniku iz clana 4.10.

41.13. Kaznene mere iz ovog clana, na osnovu prijave odgovarajuće biblioteke, u skladu za zakonom u redovnoj proceduri utvrđuje nadležni sud.

POGLAVLJE XI

PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 42.

42.1. Ministarstvo Kulture doneće podzakonske akte za sprovođenje ovog zakona u roku od 6 meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

42.2. Biblioteke će uskladjivati organizaciju i delatnost u roku od 6 meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

42.3. Postojeće regionalne biblioteke reorganizuju se kao međuopštinske biblioteke u roku od 6 meseci.

42.4. Stupanjem na snagu ovog zakona prestaju da vaze raniji zakoni o bibliotekarskoj delatnosti.

Član 43.

43.1. Ovaj zakon se proglašava u identičnom tekstu na albanskom, srpskom i engleskom jeziku.

43.2. U slučaju nesaglasnosti, izvornim tekstem za potrebe tumačenja, smatraće se tekst na engleskom jeziku.

Član 44.

Ovaj zakon stupa na snagu kada ga usvoji Skupština, potpiše predsednik Skupštine i proglasi Specijalni Predstavnik Generalnog Sekretara.

Zakon br. 2003 / 6
04. Aprila 2003

Predsednik Skupštine Kosova

Akademik Nexhat Daci